

32011R1174

L 306/8

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

23.11.2011.

UREDBA (EU) br. 1174/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 16. studenoga 2011.

o provedbenim mjerama za ispravljanje prekomjernih makroekonomskih neravnoteža u europodručju

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 136., u kombinaciji s člankom 121. stavkom 6.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Poboljšani okvir gospodarskog upravljanja trebao bi se oslanjati na nekoliko međusobno povezanih i uskladijenih politika za održivi rast i zapošljavanje, posebno na strategiji Unije za rast i radna mjesta, s posebnim naglaskom na razvoju i jačanju unutarnjeg tržišta, potpori međunarodnoj trgovini i tržišnom natjecanju, Europskom semestru za jačanje usklađivanja gospodarskih i proračunskih politika, učinkovitom okviru za sprječavanje i ispravljanje prekomjernih državnih deficitova (Pakt o stabilnosti i rastu), solidnom okviru za sprječavanje i ispravljanje makroekonomskih neravnoteža, minimalnim zahtjevima za nacionalne proračunske okvire i unaprijeđenom uređenju i nadzoru finansijskih tržišta, uključujući makroprudencijalni nadzor Europskog odbora za sistemske rizike.
- (2) Pouzdani statistički podaci osnova su za nadzor makroekonomskih neravnoteža. Kako bi se zajamčili zdravi i neovisni statistički podaci, države članice jamče profesionalnu neovisnost nacionalnih statističkih tijela, u skladu s Kodeksom prakse europske statistike, kako je utvrđeno u

Uredbi (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici ⁽⁴⁾. Osim toga, dostupnost pouzdanih fiskalnih podataka također je bitna za nadzor makroekonomskih neravnoteža. Ovaj zahtjev trebao bi biti zajamčen pravilima koja su predviđena s tim u vezi Uredbom (EU) br. 1173/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o učinkovitoj provedbi proračunskog nadzora u europodručju ⁽⁵⁾, a posebno njegovim člankom 8.

(3) Usklađivanje ekonomskih politika država članica u Uniji, trebalo bi se razviti u okviru širih smjernica ekonomske politike i smjernica za zapošljavanje kako je predviđeno Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i trebalo bi podrazumijevati ispunjavanje općih načela stabilnih cijena, zdravih i održivih javnih financija i monetarnih uvjeta te održive bilance plaćanja.

(4) Iskustva stečena i pogreške učinjene tijekom prve dece- nije ekonomske i monetarne unije, ukazuju na potrebu za poboljšanim gospodarskim upravljanjem u Uniji, koje bi se trebalo temeljiti na snažnijem nacionalnom vlasništvu zajednički dogovorenih pravila i politika i na solidnijem okviru nadzora nacionalnih ekonomskih politika na razini Unije.

(5) Ostvarivanje i održavanje dinamičnog unutarnjeg tržišta trebalo bi se smatrati elementom pravilnog i nesmetanog funkcioniranja ekonomske i monetarne unije.

(6) Posebno, trebalo bi proširiti nadzor ekonomskih politika država članica izvan proračunskog nadzora kako bi se uključio detaljniji i formalniji okvir za sprječavanje prekomjernih makroekonomskih neravnoteža i kako bi se pomoglo pogodenim državama članicama da uspostave korektivne planove prije nego razlike zažive i prije nego što se ekonomska i finansijska kretanja trajno okrenu u pretjerano neugodnom smjeru. Takvo proširivanje nadzora ekonomskih politika trebalo bi se odvijati usporedno s produbljivanjem fiskalnog nadzora.

(7) Kako bi se pridonijelo ispravljanju takvih prekomjernih makroekonomskih neravnoteža, potrebno je u zakonodavstvu propisati detaljan postupak.

⁽¹⁾ SL C 150, 20.5.2011., str. 1.

⁽²⁾ SL C 218, 23.7.2001., str. 53.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 28. rujna 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 8. listopada 2011.

⁽⁴⁾ SL L 87, 31.3.2009., str. 164.

⁽⁵⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 1.

- (8) Primjereno je dopuniti postupak multilateralnog nadzora iz stavaka 3. i 4. članka 121. UFEU-a posebnim pravilima za otkrivanje makroekonomskih neravnoteža kao i za sprječavanje i ispravljanje prekomjernih makroekonomskih neravnoteža u Uniji. Ključno je da se postupak uključi u godišnji ciklus multilateralnog nadzora.
- (9) Jačanje gospodarskog upravljanja trebalo bi uključivati tješnje i pravodobnije uključivanje Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata. Dok se priznaje da su sugovornici Europskog parlamenta, u okviru dijaloga, relevantne institucije Unije i njihovi predstavnici, nadležni odbor Europskog parlamenta može državama članicama dati mogućnost da sudjeluju u razmjeni mišljenja prema državi članici koja je predmet odluke Vijeća, kojom se uvodi depozit koji nosi kamate ili godišnja novčana kazna u skladu s ovom Uredbom. Sudjelovanje države članice u takvoj razmjeni mišljenja je dobrovoljno.
- (10) Komisija bi trebala imati snažniju ulogu u postupku pojačanog nadzora u vezi s ocjenama koje su specifične za pojedinu državu članicu, praćenjem, izravnim misijama, preporukama i upozorenjima.
- (11) Provedba Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža⁽¹⁾ trebala bi se osnažiti uvođenjem depozita koji nosi kamate u slučaju nepoštovanja preporuka o poduzimanju korektivnih mera. Takvi depoziti trebali bi se pretvoriti u godišnju novčanu kaznu u slučaju trajnog nepoštovanja preporuka o rješavanju prekomjernih makroekonomskih neravnoteža u okviru istog postupka u vezi s prekomjernim neravnotežama. Ove provedbene mjere trebale bi se primjenjivati na sve države članice čija je valuta euro.
- (12) U slučaju nepoštovanja preporuka Vijeća, trebalo bi uvesti depozit koji nosi kamate ili novčanu kaznu, dok Vijeće ne ustanovi da je država članica donijela korektivne mjeru kako bi postupila u skladu s njegovim preporukama.
- (13) Osim toga, ponovljeni propust države članice da izradi plan korektivnih mjeru kako bi rješila preporuku Vijeća, u pravilu bi također trebao podlijegati godišnjoj novčanoj kazni dok Vijeće ne utvrdi da je država članica dostavila plan korektivnih mjeru koji u dovoljnoj mjeri rješava njegovu preporuku.
- (14) Kako bi se osiguralo jednakost postupanja između država članica, depozit koji nosi kamate i novčana kazna trebali bi biti jednaki za sve države članice čija je valuta euro i odgovarati 0,1 % bruto domaćega proizvoda (BDP-a) dotične države članice u prethodnoj godini.
- (15) Na temelju iznimnih gospodarskih prilika, Komisija bi trebala moći preporučiti smanjenje iznosa sankcija ili njihovo ukidanje.
- (16) Postupak za primjenu sankcija na one države članice koje su propustile poduzeti učinkovite mјere za ispravljanje prekomjernih makroekonomskih neravnoteža, trebalo bi tumačiti na takav način da bi primjena sankcija na navedene države članice bila pravilo, a ne iznimka.
- (17) Novčane kazne iz ove Uredbe trebale bi predstavljati druge prihode iz članka 311. UFEU-a i trebale bi se dodjeliti mehanizmima za stabilnost za osiguranje finansijske pomoći, koje su uspostavile države članice čija je valuta euro kako bi zaštitile stabilnost europodručja u cjelini.
- (18) Vijeću bi trebalo dati ovlaštenje da donosi pojedine odluke za primjenu sankcija predviđenih ovom Uredbom. Kao dio usklajivanja ekonomskih politika država članica koje se provodi u Vijeću, kako je predviđeno člankom 121. stavkom 1. UFEU-a, ove pojedine odluke sastavni su dio daljnog praćenja mera koje doneše Vijeće u skladu s člankom 121. UFEU-a i Uredbom (EU) br. 1176/2011.
- (19) Budući da ova Uredba sadrži opća pravila za učinkovitu provedbu Uredbe (EU) br. 1176/2011, trebalo bi ju donijeti u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom iz članka 121. stavka 6. UFEU-a.
- (20) Budući da cilj ove Uredbe, to jest učinkovitu provedbu ispravka prekomjernih makroekonomskih neravnoteža u europodručju, države članice ne mogu dostatno ostvariti, zbog snažnih trgovinskih i finansijskih međusobnih veza između država članica te učinka prelijevanja nacionalnih ekonomskih politika na Uniju i europodručje u cjelini, te se on stoga može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjeru u skladu s načelom supsidijarnosti određenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti određenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

⁽¹⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ova Uredba utvrđuje sustav sankcija za učinkovito ispravljanje prekomjernih makroekonomskih neravnoteža u europskom društvu.

2. Ova se Uredba primjenjuje na države članice čija je valuta euro.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije navedene u članku 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011.

Osim toga, primjenjuje se sljedeća definicija:

„iznimne gospodarske prilike“ znači prilike u kojima se višak državnog deficitu iznad referentne vrijednosti smatra iznimnim u smislu druge alineje točke (a) članka 126. stavka 2. UFEU-a i kako je to navedeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzajući i pojašnjavanju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficitu⁽¹⁾.

Članak 3.

Sankcije

1. Vijeće, po preporuci Komisije, odlukom uvodi depozit koji nosi kamate, ako je odluka Vijeća kojom se utvrđuje nepoštovanje donesena u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1176/2011, u slučaju kad Vijeće zaključi da dotična država članica nije poduzela korektivne mјere koje je preporučilo Vijeće.

2. Vijeće, po preporuci Komisije, odlukom uvodi novčanu kaznu kad:

(a) su usvojene dvije uzastopne preporuke Vijeća u istom postupku neravnoteže u skladu s člankom 8. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1176/2011 i Vijeće smatra da je država članica dostavila nedostatan plan korektivnih mјera; ili

(b) su usvojene dvije uzastopne odluke Vijeća u istom postupku neravnoteže kojima se utvrđuje nepoštovanje, u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1176/2011. U ovom slučaju, godišnja novčana kazna uvodi se pretvaranjem depozita koji nosi kamate u godišnju novčanu kaznu.

⁽¹⁾ SL L 209, 2.8.1997., str. 6.

3. Smatra se da je Vijeće usvojilo odluke iz stavaka 1. i 2., osim ako ono kvalificiranim većinom odluči da će odbiti preporuku u roku od 10 dana od kada ju je donijela Komisija. Vijeće može donijeti odluku o izmjeni svoje preporuke putem kvalificirane većine.

4. Preporuka Komisije za odluku Vijeća donosi se u roku od dvadeset dana nakon ispunjavanja uvjeta iz stavaka 1. i 2.

5. Depozit koji nosi kamate ili godišnja novčana kazna koju preporuči Komisija, iznosi 0,1 % BDP-a dotične države članice u prethodnoj godini.

6. Odstupanjem od stavka 5. Komisija može, zbog iznimnih gospodarskih prilika ili na temelju obrazloženog zahtjeva dotične države članice, upućenog Komisiji u roku od deset dana od ispunjavanja uvjeta iz stavaka 1. i 2., predložiti smanjenje ili poništenje depozita koji nosi kamate ili godišnje novčane kazne.

7. Ako je država članica formirala depozit koji nosi kamate ili platila godišnju novčanu kaznu za određenu kalendarsku godinu, a Vijeće je nakon toga zaključilo, u skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1176/2011 da je država članica poduzela preporučene korektivne mјere tijekom te godine, depozit plaćen za tu godinu zajedno s obračunatom kamatom ili kazna plaćena za tu godinu vraćaju se državi članici pro rata temporis.

Članak 4.

Dodjela novčane kazne

Novčane kazne iz članka 3. ove Uredbe predstavljaju druge prihode iz članka 311. UFEU-a i dodjeljuju se Europskom fondu za finansijsku stabilnost. Kad države članice čija je valuta euro uspostavljaju drugi mehanizam za stabilnost kako bi osigurale finansijsku pomoć radi očuvanja stabilnosti europskog društva u cjelini, ove se novčane kazne dodjeljuju tom mehanizmu.

Članak 5.

Glasovanje u Vijeću

1. Za mјere iz članka 3. glasuju samo članovi Vijeća koji predstavljaju države članice čija je valuta euro, a Vijeće odlučuje ne uzimajući u obzir glas člana Vijeća koji predstavlja dotičnu državu članicu.

2. Kvalificirana većina članova Vijeća iz stavka 1. određuje se u skladu s točkom (b) članka 238. stavka 3. UFEU-a.

Članak 6.

Ekonomski dijalog

Kako bi se pospješio dijalog između institucija Unije, posebno Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije te kako bi se osigurala veća transparentnost i odgovornost, nadležni odbor Europskog parlamenta može pozvati predsjednika Vijeća, Komisije i, prema potrebi, predsjednika Europskog Vijeća ili predsjednika Euroskupine, da se pojave pred odborom i raspravljaju o odlukama koje su donesene u skladu s člankom 3.

Nadležni odbor Europskog parlamenta može pružiti priliku državi članici na koju se odluka odnosi da sudjeluje u razmjeni mišljenja.

Članak 7.

Preispitivanje

1. Do 14. prosinca 2014. i nakon toga svakih 5 godina, Komisija objavljuje izvješće o primjeni ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourg 16. studenoga 2011.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BUZEK

Za Vijeće

Predsjednik

W. SZCZUKA

To izvješće, među ostalim, procjenjuje:

- (a) učinkovitost ove Uredbe;
 - (b) napredak u osiguranju tješnjeg uskladišavanja ekonomskih politika i trajne konvergencije gospodarskih učinaka država članica u skladu s UFEU-om.
2. Prema potrebi, to je izvješće popraćeno prijedlogom za izmjene ove Uredbe.
 3. Komisija šalje izvješće i sve popratne prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.